

**Pest Megyei Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
Göd Város Önkormányzata**

Tárgy: Panasz a SAMSUNG SDI felső küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemre történő besorolása ügyében indított katasztrófavédelmi eljárással kapcsolatban

Tisztelt Pest Megyei Katasztrófavédelmi Főigazgatóság!

Alulírottak panasszal kívánunk élni a SAMSUNG SDI felső küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemre történő besorolása ügyében indított katasztrófavédelmi eljárás hiányosságaival, az elégtelen lakossági tájékoztatással kapcsolatban. A tájékoztatás elégtelensége és ellentmondásossága miatt Göd lakossága számára nem volt biztosítva a felső küszöbértékű veszélyes üzem hatásainak teljes körű megismerése, s emiatt jogsérelem érte őket. Emiatt új eljárás elrendelését, a tájékoztatás hiányosságainak és ellentmondásainak korrekcióját kérjük.

Indokaink a következők:

1. A SAMSUNG SDI Magyarország Zrt. (2131 Göd, Ipartelep, Hrsz.: 6980) kérelmet intézett a Pest megyei Katasztrófavédelmi Igazgatósághoz a telephely üzemi besorolásának, alsó küszöbértékűről felső küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemre történő megváltoztatása érdekében. Göd Város Önkormányzata ezért 2019. december 10-ei dátummal Hirdetményt tett közzé, melyben a veszélyes anyagokkal kapcsolatos balesetek elleni védekezésről szóló 219/2011. (X. 20.) Korm. rendelet 10. melléklet 6. pontjában felsoroltaknak megfelelően tájékoztatást adott.

A Hirdetményben közzétételre került a SAMSUNG SDI gödi telephelyen lévő veszélyes üzemre vonatkozó, 2019. decemberben kiadott Lakossági Tájékoztató Terv és Biztonsági Jelentés nyilvános változata. A Hirdetményben szerepelt a közzétett dokumentumok megismertetését követően megtartandó közmeghallgatás 2020. január 8-ai időpontja is, mely közmeghallgatásra a megjelölt napon sor is került.

A lakosság élt a számára biztosított lehetőségekkel: rövid határidővel, január 2-áig megküldte észrevételeit/kérdéseit, melynek nyomán a Katasztrófavédelemnek 5 nap állt rendelkezésére a közmeghallgatásig az ezekben foglaltakra felkészülni és a közmeghallgatáson reagálni. Ehhez képest nem csak az írásban megküldött, de a szóban elhangzott kérdésekre történő válaszadás elől is (mind a katasztrófavédelmi, mind az iparbiztonsági referens) rendre kitértek, azzal a hivatkozással, hogy az engedélyezési folyamat még további 7 napig tart, ezért nem adhatnak információt. Így azonban ez a közmeghallgatás valóban csak formális, az erre vonatkozó törvénynt kipipáló eljárás volt.

A Lakossági Tájékoztató Terv követelményeire és tartalmi elemeire vonatkozóan a 219/2011. (X. 20.) Korm. rendelet előírásait kell alkalmazni.

219/2011. (X. 20.) Korm. rendelet

8. § (5) A veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem üzemeltetője - a lakossági tájékoztató kiadványhoz szükséges, legalább a 10. melléklet 1.1. és 1.2. pontja szerinti adattartalommal - elkészíti a biztonsági jelentés, biztonsági elemzés kivonatát vagy a nyilvánosságra hozható biztonsági jelentésben, biztonsági elemzésben nyilatkozik annak teljes körű felhasználhatóságáról. A kivonat a nyilvánosságra hozható biztonsági jelentés, biztonsági elemzés részét képezi, amely - ha arra lehetőség van - a szakmai kifejezések helyett azok köznapi megfelelőjét tartalmazza.

10. melléklet a 219/2011. (X. 20.) Korm. rendelethez

A lakossági tájékoztatás követelményei és a hirdetmény tartalmi elemei

1. A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek vonatkozásában a hatóság helyi szerve a polgármesterrel együttműködésben a lakosság részére tájékoztató kiadványt készít, amely a következőket tartalmazza:

1.1. A veszélyes anyagokkal foglalkozó üzembről szóló információkat.

Ezek:

- a) a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem (gazdasági társaság) cégneve, székhelye,*
- b) az üzemeltető neve, a létesítmény címe,*
- c) a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem tájékoztatásért felelős személy neve, beosztása, elérhetősége,*
- d) tájékoztatás, hogy a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem e jogszabály alapján felső vagy alsó küszöbértékű,*
- e) annak kinyilatkoztatása, hogy az üzemeltető minden tőle elvárható megteheti a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek megelőzésére és a kialakult balesetek hatásainak mérséklésére.*

1.2. A veszélyes tevékenységről és a lehetséges veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetkről szóló információkat. Ezek:

- a) a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben folyó tevékenységek, a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset szempontjából érintett veszélyes anyagok fajtája és aktuális mennyisége,*
- b) a veszélyes anyagok tulajdonságai, veszélyességi osztályuk, az esetleges veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek során kialakuló egészség-, esetleg környezetkárosító hatások,*
- c) a lehetséges veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek kialakulása, a károsító hatások lehetséges területi eloszlása,*
- d) a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem veszélyhelyzeti tevékenysége, és az elhárításban érintett felelős személyek, szervezetek, azok felkészültsége és felszereltsége.*

Panaszoljuk, hogy a SAMSUNG SDI gödi telephely üzemére vonatkozó Lakossági Tájékoztató Terv nem felelt meg a fenti kormányrendelet előírásainak. A rendelet *1.2.b) és 1.2. d)* pontjával ellentétben

- a Lakossági Tájékoztató Terv vonatkozó része **csak a veszélyes anyagok egy részét nevezi meg, de veszélyességi osztályukat, egészség- és környezetkárosító hatásukat nem sorolja fel.** A Tájékoztatóban a veszélyes anyagok, azok veszélyességi osztályának és károsító hatásainak felsorolása hiányos és rendkívül általános. Például nem derül ki, hogy a „mérgezés” pontosan mit is jelent (más egészségkárosító hatást nem is sorolnak fel); ugyanakkor a szöveg a veszélyes anyagok bemutatása helyett a biztonsági intézkedésekre vonatkozó, a témához nem tartozó tudnivalókat részletezi. Holott a biztonsági intézkedéseket külön pontban mutatja be később a szöveg, igaz, rendkívül elnagyoltan.

A Tájékoztató így nem biztosítja, hogy a veszélyes anyagok összességét és azok egészségkárosító hatását megismerhesse Göd lakossága, kizárólag arra alkalmas, hogy a lakosságot általános megállapításokkal - „*az összes lehetséges védelmi rendszert alkalmazzuk*” - próbálja megnyugtatni:

„2.1. Végzett tevékenységek, a súlyos baleset szempontjából érintett veszélyes anyagok fajtája és mennyisége

A lítium-ion akkumulátorok katód elektródája tartalmaz egy speciális fémoxidot, ami lítiumból és más fémekből áll. Ez az úgynevezett katód aktív anyag teszi lehetővé a katódként való viselkedést az akkumulátorban. A katód aktív anyagok egészen a feldolgozásig szilárd porok, amelyek belélegezve mérgezőek. Társaságunk kobalt-lítium-mangán-nikkel-oxidot és alumínium-kobalt-lítium-nikkel-oxidot használ. Ezen anyagok együttes

jelenlévő legnagyobb tömege az engedélyezni k rt állapotban 666 tonna. A katód gyártás során a katód aktív anyag felhasználásával, egy vékony elektromosan vezető polimer réteget hozunk létre. A gy rt snek ebben a szakaszában a felhasznált alapanyag már polimerbe  gy z dik és a porra jellemző belélegzési veszélyt már nem hordozza. Az akkumulátorhoz használt elektrolit, egy tűzveszélyes folyadék. Az elektrolit tűzveszélyes tulajdonságát a dimetil-karbonát adja. A gyárban egyszerre egy időben 200 tonna dimetil-karbonát tartalmú tűzveszélyes elektrolit lehet jelen.

2.2. Veszélyes anyagok tulajdonságai, esetleg kialakuló természet és egészségkárosító hatás

Társaságunk minden, a gyárban felhasznált alapanyagot olyan környezetben tárol és olyan feltételek mellett dolgoz fel, hogy a tárolás és a felhasználás során a lehetséges baleseteket megelőzze, a dolgozókat  rt k ros hatásokat az elvárható legkisebb mértékre csökkentse. Minden veszélyes anyag tárolási és felhasználási helyen az összes lehetséges védelmi rendszert alkalmazzuk, amelyek egyrészét segítenek megelőzni a balesetek kialakulását m sr sz t, ha mégis baleset következne be, akkor segítenek a baleset következményeit minimalizálni. A nagyfokú elővigyázatosság ellenére a veszélyes anyagok jelenléte miatt felkészülünk a baleset lehetőségére is. A fentiekben említett katód aktív anyagok feldolgozása, tárolása zárt rendszerben történik. Ha valamilyen baleset következtében az mégis a szabad levegőbe kerül, akkor mérgezési hatással kell számolni. A katód aktív anyag pora bel legzve mérgező, lenyelve, illetve bőrkontaktus útján ugyanakkor nincs mérgezési hatás. Katód aktív anyag elsősorban egy olyan feltételezett t zeset esetén kerülhet a levegőbe, ami ezen anyagok épületben belüli tárolási helyét érinti és ahol nem vagy nem eléggé hatásos a kiépített meglévő automata t zolt rendszer. A gy r területén tárolt egyik elektrolit sem rendelkezik  kotoxikus tulajdonsággal. A gyárban felhasznált elektrolit nem természetkárosító hatású. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy a fentiek szerint ne tenne meg társaságunk mindent annak érdekében, hogy a természeti környezetbe ne kerüljenek ki ezek az anyagok. Mind két tárolt elektrolit t z és robbanás veszélyes, hasonlóan, mint pl. a motorbenzin vagy az etilalkohol. Az elvégezett számítások szerint azonban legsúlyosabb beleseti lehetőségeket feltételezve sem okozhat társaságunk lakó környezetet veszélyeztető terhelést, vagy robbanásból származó l gl k st. Társaságunk megvizsgálta, hogy egy esetleges t zben az elektrolitból milyen összetételű füst képződhet. Az elektrolit feltételezett  g se során keletkező füst mérgező, amelynek hatása nagy kiterjedésű t z és kedvezőtlen időjárási feltételek esetén a legközelebbi lakó területet  lri. A fentiekben bemutatott igyekezetünk szerint mindenre kiterjedő védelmek összegében a baleset előfordulásának a lehetőségét (gyakoriságát) nagy mértékben csökkentik. A megvalósítani tervezett v delmszerek továbbá nem csak a baleset előfordulásának a gyakoriságát csökkentik, hanem bekövetkező esetben a lehetséges következmény nagyságát is. A tervezett új létesítmény az elvégezett biztonsági elemzés alapján nem okoz meg nem engedett kockázatot.”

- Panaszoljuk ezen kívül, hogy hiányzik a T j koztat b l **az elhárításban érintett felelős személyek, szervezetek és azok felkészültségének és felszereltségének ismertetése.**

2. A Tájékoztató megfogalmazása szerint a SAMSUNG gödi telephelyén tárolt veszélyes anyagok mennyisége  lri a 666 tonnát. A közmeghallgatáson erre vonatkozóan az hangzott el, hogy ez a 666 tonna anyagmennyiség még nincsen a gyárban, jelenleg 86 tonna veszélyes anyagot raktároznak az üzemben. A 2019 júniusában készült Lakossági tájékoztató szerint viszont csak 71 tonna veszélyes anyag található a gyárban. A I-III.  temben megépült meglévő üzem jellemzőinek bemutatását is tartalmazó, a Vidra Kft.  ltal a IV. a ütem környezetvédelmi eljárása során készült Előzetes Vizsgálati Dokumentáció ugyanakkor több mint 500 tonna tárolt és használt veszélyes anyagmennyiséget tüntet fel.

A gyárban tárolt veszélyes anyagmennyiségre vonatkozó dokumentum-adatok és szóbeli állítások egymásnak ellentmondanak, amit felháborítónak tartunk.

A Lakossági tájékoztató terv nem definiálta világosan, a Biztonsági jelentésből pedig azok a részletek ki vannak takarva, hogy a Samsung mely (már meglévő, vagy építeni tervezett)  p leteire, gy rt soraira vonatkozik az engedélykérés. Ez áll a Tájékoztatóban: *a már meglévő k t gyártó vonal mellett rövid idő alatt további 3 vonal üzembe helyezését tervezz k.*

Ugyanakkor a Samsung által megbízott cég által készített vizsgálat egyike sem tükrözte a vizsgálat készítésének idejeként feltüntetett 2019. novemberi állapotot, mert a közzétett

ábrákon (és így az elvégzett vizsgálatokban) erdőt ábrázolt ott, ahol már a Samsungnak egy jelentős, 4-5 szintes, füstölő kéményekkel működő épülete, valamint egy egyszintes további üzemépülete áll. Így a lakosok nem tudhatták, hogy a veszélyes anyagok tárolására kért engedély (és a havaria esetére vonatkozó számítások) pontosan mely helyszínekre vonatkoznak. A közmeghallgatáson feltett kérdésre az a válasz érkezett, hogy az említett épületek egy másik helyrajzi számon működő összeszerelő gyárrészleg épületei, azonban a lakosság számára ebből az a következtetés adódik, hogy a Samsung SDI egyáltalán nem a tényleges működése szerinti állapotról készítette, illetve készítette alvállalkozójával, a Generisk Kft-vel a Lakossági tájékoztatót. Amennyiben az említett épületek már egy másik helyrajzi számú gyáregységnek számítanak, akkor a Samsungnak több gyára is van Gödön egymás mellett? És ezek a gyárak ez esetben miért nincsenek kerítéssel elválasztva egymástól, illetve a katasztrófavédelmi engedélykérés a további épületekre miért nem terjed ki? Arról a Lakossági tájékoztató tervben miért nem kapott a lakosság tájékoztatást, hogy ott mennyi további veszélyes anyagot tárolnak/mozgatnak, és az milyen hatással van a közelben található lakóövezetekre? (Szóban az hangzott el, hogy ez egy összeszerelő üzem – Mobil pack IV. – és itt már semmilyen veszélyes anyag nem fordul elő, ez azonban nehezen elképzelhető, hiszen az anyagban egyébként szerepel, hogy még a készterméket is – akkumulátor – 3-6 hónapon át tárolják a telephelyen. A tűz- és egyéb káresemények hatásainak vizsgálatok pedig nem mindegy, hogy egy (nem létező) erdő, vagy további épületek/gyárrészek állnak a szomszédságban.)

3. Egy esetleges súlyos baleset társadalmi kockázatáról a Biztonsági jelentés nem ad teljes és világos képet. A Biztonsági jelentés (203-204. oldal) azt állítja, hogy a társadalmi kockázat kiszámításánál a környező lakott területek népességi adatait vették figyelembe. A melléklet ábra ugyanakkor nem mutatja meg, hogy a gyár dolgozóira vonatkozó létszám-adatokat (több ezer munkavállalóról van szó) valamint az M2-es autópályán közlekedők létszám-adatait milyen módon (konkrétan milyen létszám-adatok) vették figyelembe a társadalmi kockázat kiszámításánál. A négysávú gyorsforgalmi autót közelsége egyébként is olyan kockázatot jelent, melyet mindenképpen meg kellett volna említeni a Biztonsági jelentésben. Ezt a kockázatot egyébként a további, tervezett gyár bővítésnél is figyelembe kellene venni – egy többsávú autót mellé újabb felső küszöbértékű veszélyes üzem telepíteni súlyos társadalmi kockázatot jelentene, mely már nemcsak a gödi és környező lakosságot érintené.

7. melléklet a 219/2011. (X. 20.) Korm. rendelethez

A hatósági engedélyezési és felügyeleti tevékenység során alkalmazott követelmények, módszerek és kritériumok

1.6.1. A társadalmi kockázat kiszámításakor nem csak a veszélyeztetett területen élő lakosságot, hanem az ott jelentős számban időszakosan tartózkodó embereket (például munkahelyen, bevásárlóközpontban, iskolában, szórakoztató intézményben stb.) is figyelembe kell venni. Minél több embert érint a halálos hatás, a társadalmi kockázat annál kevésbé elfogadható. Így az egyéni kockázati szintek állandó értékeivel ellentétben, a társadalmi kockázati szintet csak a halálos áldozatok várható számának függvényeként lehet meghatározni.

Összességében megállapítjuk, hogy a Tájékoztató és a Biztonsági jelentés hiányosságai és ellentmondásai következtében Göd lakosságának nem volt módja a felső küszöbértékű

veszélyes üzembe való besorolással kapcsolatban véleményt alkotni, emellett a közmeghallgatás feltételei sem teljesültek.

Kérjük, panaszaink alapján a Pest Megyei Katasztrófavédelmi Főigazgatóság szíveskedjen egy új eljárás keretében a lakosság tájékoztatásának hiányosságait pótolni, az ellentmondó közléseket és adatokat pedig kiegészíteni, illetve helyesbíteni. Amennyiben a Hatóság nem folytat le a törvények szerinti új eljárást, kérésünknek peres úton fogunk érvényt szerezni.

Felhívjuk a T. Hatóság figyelmét a kormányrendelet ezen megállapítására:

1. 13 § (3) Amennyiben a kockázat szintje nem csökkenthető elfogadható szintre, akkor a hatóság az üzemeltető nyilatkozattételre történő felhívását követően - a kockázat mértékére tekintettel - dönt a veszélyes tevékenység korlátozásáról, megszüntetéséről vagy az engedélyezésre vonatkozó kérelem elutasításáról.

Göd, 2020. január 12.

Tisztelettel:

Bodnár Zsuzsanna Göd,
Kecskés Krisztina, Göd
Mihályi Zoltán, Göd
Talátka-Kiss Szilvia, Göd
Varga Attila, Göd
Tátrai Sándor, Göd
Váczy Katalin, Göd